Op Olympisch niveau beleid maken in Zoetermeer

VSG Congres

Van nieuw sportbeleid naar scherpere keuzes, meer focus en beter meten.

Maurits van Tubergen Lotgering
Famos Sport Consultancy

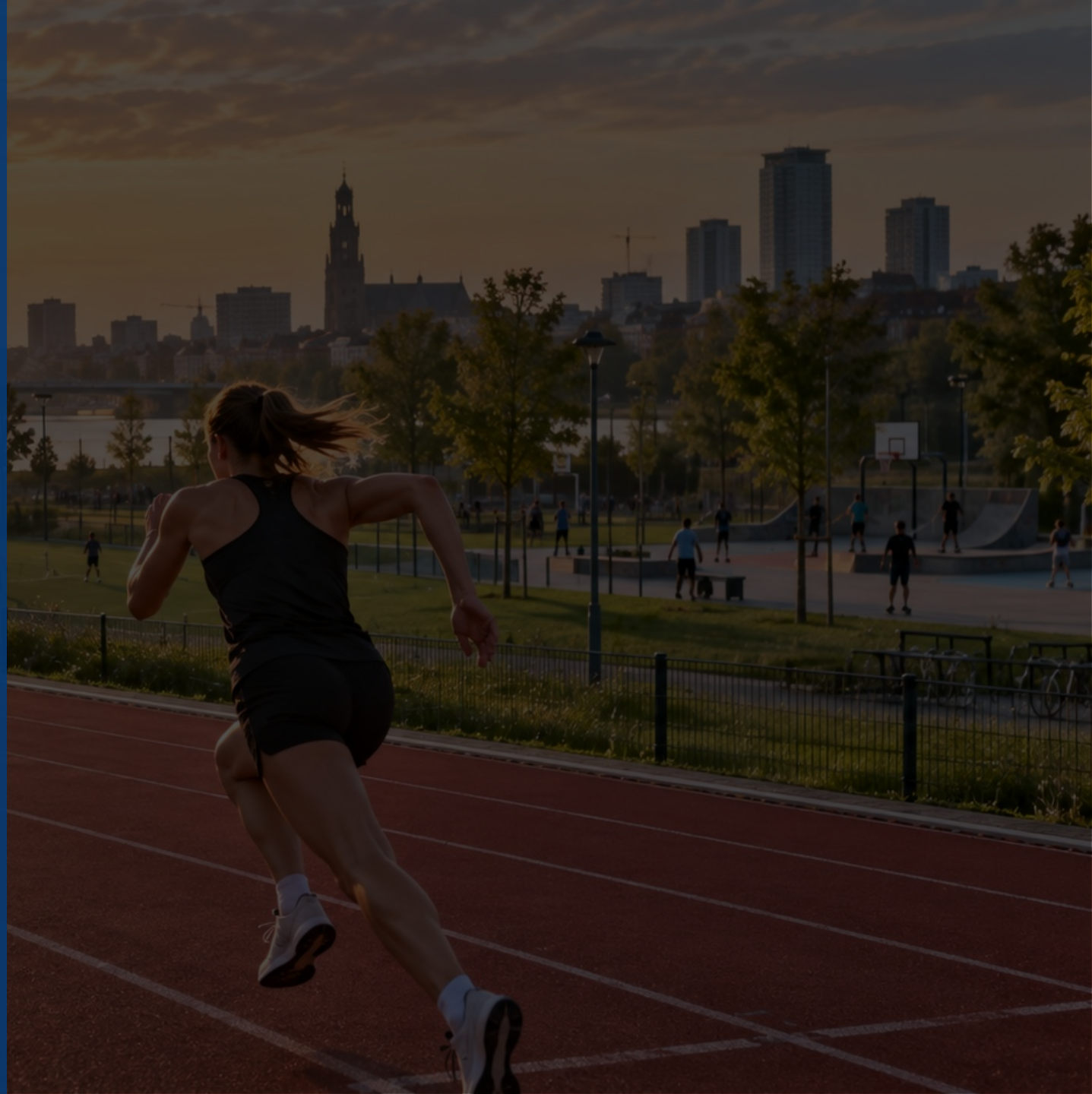

DE CASUS

Zoetermeers sportbeleid

Opdracht → Evalueren van het bestaande sportbeleid
Opstellen sportbeleid voor 2025 en verder.

Proces → Analyse van ambities en resultaten
Gesprekken met verenigingen en het sportplatform
Online mogelijkheid voor organisaties en inwoners
In gesprek met de gemeenteraad

Resultaat → Sportagenda 2025 en verder

Ambitie → Het verhogen van de beweegparticipatie met 1 procentpunt per jaar
Focus op achterblijvende inwoners

De volgende stap

Ambitie →
Het verhogen van de beweegparticipatie met 1 procentpunt per jaar
Focus op achterblijvende inwoners
Doelstellingen en acties

Accommodaties op orde →
Integraal huisvestingsplan voor sportaccommodaties
Investeringsagenda voor sportaccommodaties
Duidelijk plek voor sport in woningbouwontwikkeling
Sportaanbieders worden uitgenodigd te participeren bij renovatie/nieuwbouw

Trots op Zoetermeer →
Organisatie van sportevenementen
Jaarlijks sportgala

Vitale verenigingen →
Verenigingsmonitor
Meer samenwerken met commerciële organisaties

Zoetermeerders zijn actief →
Inzet van data
Evenementen voor inactieven
Samenwerken met organisaties tbv innovaties aanbod
Helpen van sportaanbieders bij coachen kader gericht op plezier

Gemeenten zijn vaak ambitieus in doelstellingen, maar voorzichtig in keuzes.

We willen iedereen laten sporten en bewegen. Daardoor verdelen we middelen en capaciteit over veel groepen en activiteiten.

**Als iedereen prioriteit heeft,
wie heeft dan prioriteit?**

kenniscentrumsport_bewegen Volgen

kenniscentrumsport_bewegen 27 w.
De nieuwste sport- en beweegcijfers tonen een voorzichtig positieve trend, maar zijn tegelijkertijd alarmerend: nog altijd beweegt minder dan de helft van de Nederlanders voldoende. In 2025 voldeed 47% van de Nederlandse bevolking van 4 jaar en ouder aan de beweegrichtlijnen.

Ook het deel van de bevolking van 4 jaar en ouder dat één keer per week of vaker sport, is met 58,3% vergelijkbaar met het jaar ervoor. Sinds 2023 loopt dit percentage licht op.

De beweegrichtlijnen geven aan hoeveel beweging minimaal nodig is voor een goede fysieke én mentale gezondheid. Voor elke leeftijdsgroep gelden specifieke richtlijnen. Het

5

13 maart

Een opmerking toevoegen...

---

pointer kroncrv Deel jouw ervaring →

Onderwijs

Ondanks subsidies bewegen kinderen nog altijd te weinig: 'Verbied de e-bike'

Vet!

Kinderartsen: 'Zeer zorgelijk' dat helft van de kinderen te weinig beweegt

---

Inspectie van het Onderwijs › Actueel › Nieuws

Beweegvaardigheid van leerlingen constant, bewegen is opdracht voor hele school

Nieuwsbericht | 28-05-2026 | 07:00

De beweegvaardigheid van leerlingen is hetzelfde als 7 jaar geleden, ondanks corona en de toegenomen schermtijd. Dat blijkt uit de landelijke peiling Bewegen en sport einde basisonderwijs 2023-2024. Steeds meer scholen hebben vakleerkrachten voor bewegingsonderwijs en veel kinderen sporten meerdere keren per week buiten schooltijd. Omdat kinderen bij gym ook leren om te spelen volgens de spelregels, naar elkaar te luisteren en conflicten op te lossen, dragen de lessen ook bij aan sociale vaardigheden.

Kind met laag gezinsinkomen sport minder

15 april 2026 Nieuws uit het jeugdveld

Lees voor

Kinderen en jongeren uit gezinnen met een laag inkomen sporten minder vaak dan leeftijdsgenoten uit gezinnen met een hoog inkomen. Dat blijkt uit infographics die Kenniscentrum Sport & Bewegen op basis van analyses van het RIVM heeft ontwikkeld. 'Kinderen die opgroeien in armoede doen op veel vlakken minder mee', zegt Ellen Donkers van het NJi.

Ongeveer de helft van de kinderen en jongeren met een laag gezinsinkomen sport wekelijks. Dit is aanzienlijk minder dan kinderen en jongeren die opgroeien in gezinnen met een hoog inkomen. In die groep doet 78 procent van de kinderen en 89 procent van de jongeren wekelijks aan sport. Vooral meisjes met een laag gezinsinkomen sporten minder, aldus het kenniscentrum.

OBSERVATIE

De “skischans” als startpunt voor ongemak

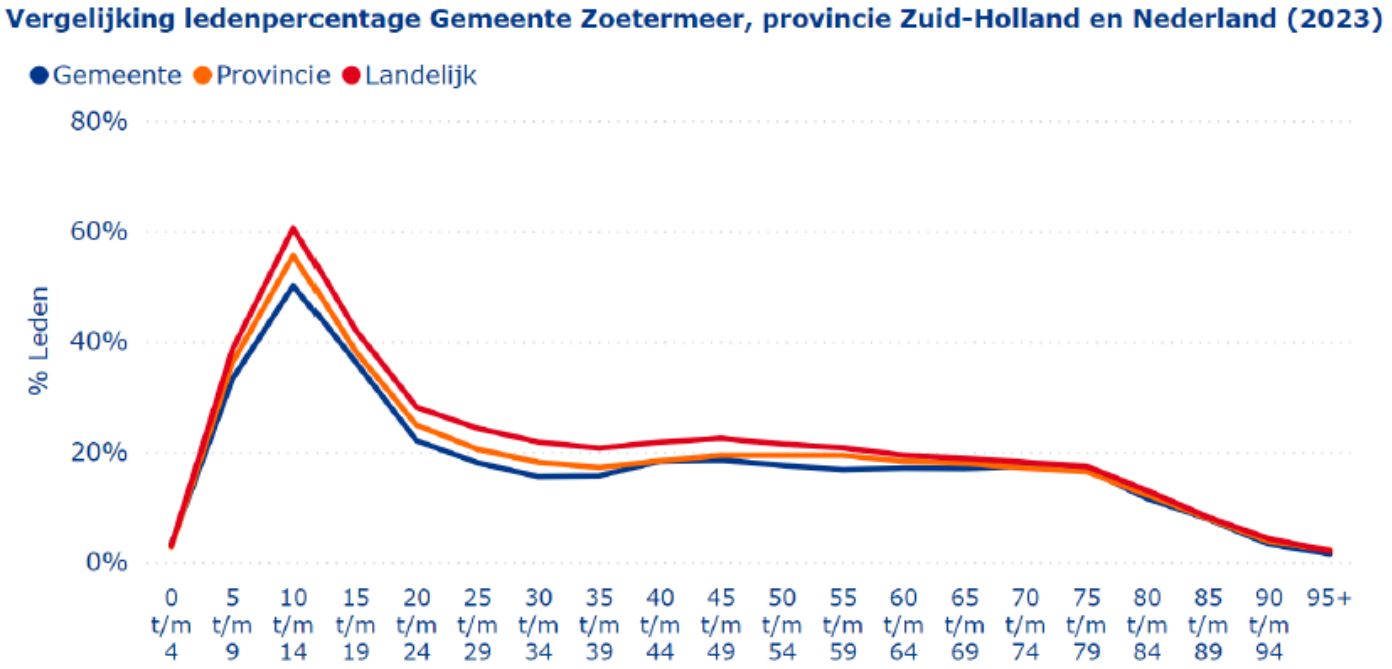

Waarom zien we zo weinig lokale “hobbels” bij volwassen doelgroepen?

Als twintig gemeenten zeggen dat volwassenen prioriteit zijn, zouden we dat dan ergens terug moeten zien?

OBSERVATIE

De “skischans” als startpunt voor ongemak

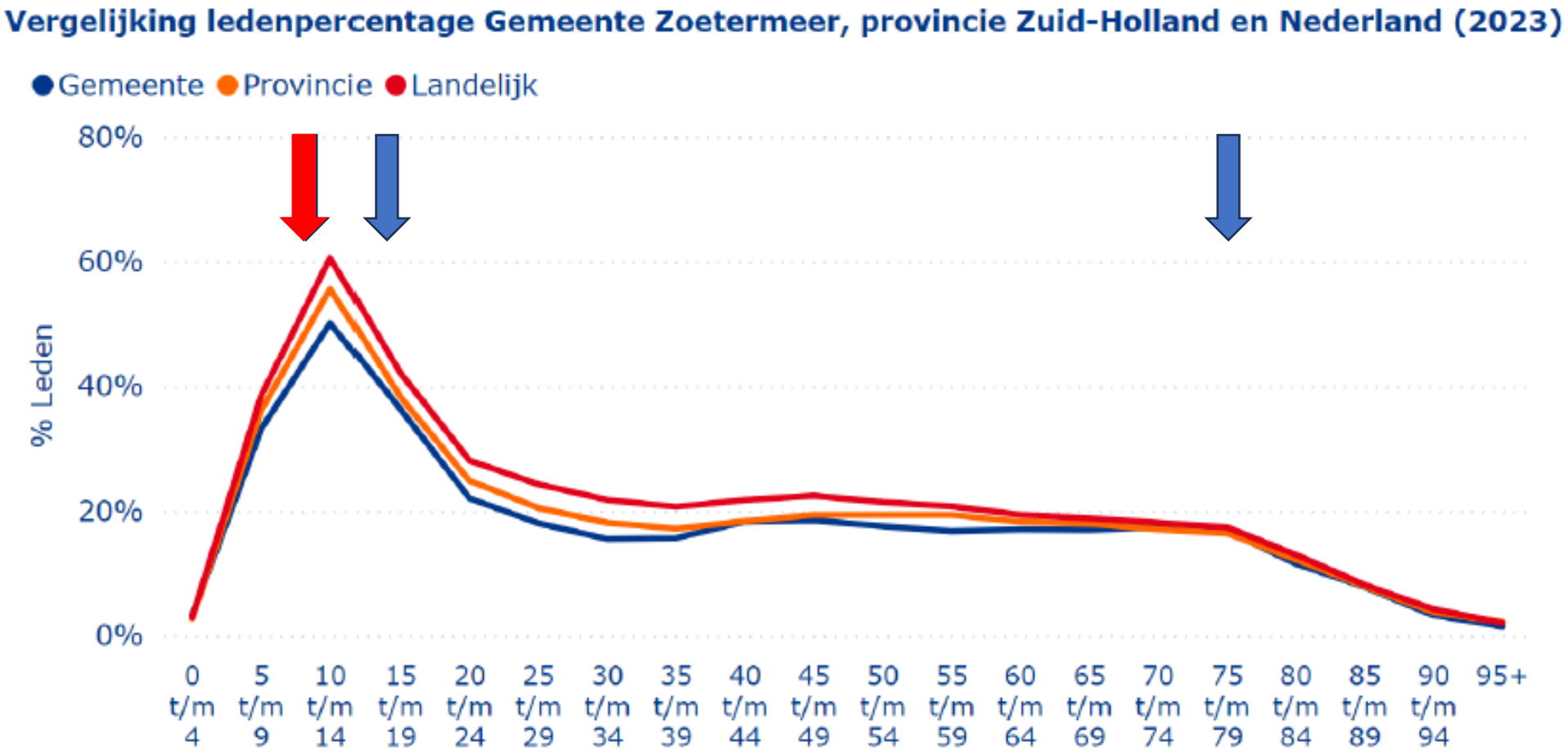

Huidige interventies in het land

DENKMODEL

Topsport als spiegel voor beleid

Topsporters proberen niet alles tegelijk te verbeteren.

Foto: Erik van Leeuwen / Wikimedia Commons – CC BY-SA 4.0

Kan een gemeente dat ook?

1. **Focus**
   waar zit winst?
2. **Training**
   gerichte interventie
3. **Meten**
   scorebord
4. **Bijsturen**
   leren en aanpassen

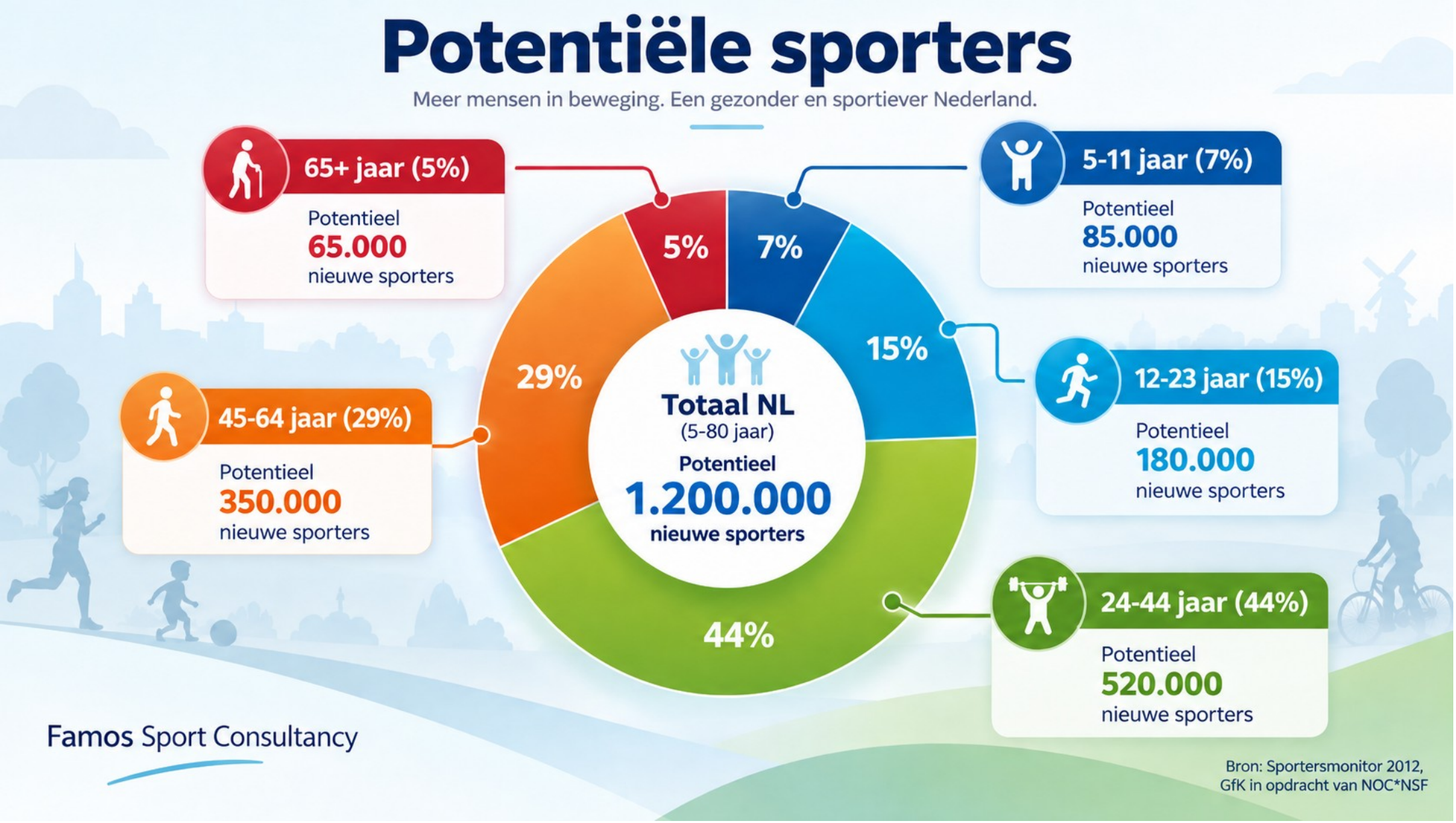

Waar zit de grootste potentiële winst?

Van bereik naar duurzame sportdeelname

Samen maken we de stap naar een gezondere en actievere samenleving

Meer inwoners in beweging.
Vandaag contact, morgen een actief lid.

De echte vraag: hoeveel mensen komen boven op de heuvel?

Activiteiten en deelnemers tellen is nuttig, maar onvoldoende. Sportbeleid moet sturen op duurzame gedragsverandering.

Niet: “past dit in ons beleid?”
Wel: “veroorzaakt dit aantoonbaar ander beweeggedrag?”

REKENVOORBEELD

Wat levert dezelfde capaciteit elders op?

Buurtsportcoach

Project A:
36 uur per week
10 deelnemers
€50.000 salariskosten

Buurtsportcoach A:
3 uur per week
15 deelnemers
€50.000 salariskosten
€50.000 salariskosten → ± €4.000 inzet

Alternatief

Voor hetzelfde bedrag:
± 250 inwoners een jaar gratis lid maken bij een sportaanbieder
of
bijeen sportaanbieder

Vraag: welke route levert na 1 jaar de meeste duurzame sporters of maatschappelijke waarde op?

Niet bedoeld als oordeel. Wel als vraag die we vaker zouden moeten stellen.

Doel: niet kiezen op onderbuikgevoel, maar op onderbouwde kans op duurzame impact.

Famos
Sport Consultancy

Topsport is geen eenmalig plan. Het is trainen, meten, leren en opnieuw kiezen.

Huidige interventies in het land

Van activiteitenverslag naar scorebord

Interventie	Bereikt	Gestart	Na 1 jaar actief	Kosten	€ / duurzame sporter
A: klein project	100	25	8	€ 12.000	€ 1.500
B: begeleiding	350	120	70	€ 25.000	€ 357
C: schaalbaar aanbod	1.500	260	150	€ 35.000	€ 233

output ≠ impact

deelnemer ≠ duurzame sporter

drukte ≠ effectiviteit

TERUG NAAR DE CASUS

Wat betekent dit voor Zoetermeer?

1

Geen bewezen eindmodel

Zoetermeer staat aan het begin; dit is een werkende zoektocht.

2

Scherper sturen

Van brede ambitie naar expliciete doelgroepen en interventies.

3

Leren in uitvoering

Meten, bijsturen en durven opschalen of stoppen.

4

Lef hebben

Als je doet wat je deed, krijg je wat je had.

REFLECTIE

Vijf vragen voor uw eigen gemeente

1. Als u maar één doelgroep extra mocht activeren: welke kiest u?
2. Wat zou u stoppen als u één ding móést stoppen?
3. Wat zou u opschalen als u één ding móést verdubbelen?
4. Welke interventie levert aantoonbaar duurzame sportdeelname op?
5. Beetje van alles of sterke focus?

Wil je weten of het werkt?

Kom naar het VSG Congres in 2035!

Op Olympisch niveau beleid maken in Zoetermeer

Niet alles doen.
Het juiste doen.
En meten of het werkt.

Op Olympisch niveau beleid maken in Zoetermeer

Dank voor uw aandacht